

fleuvius

Verdien veel geld
zonder moeite

Snelle spaartips voor energie
Eenvoudig toe te passen

Verdien veel geld, zonder grote moeite

In deze brochure zetten we een reeks praktische tips op een rij die je thuis zelf kunt toepassen. Ze vragen weinig inspanning en helpen je aan een lagere energiefactuur.

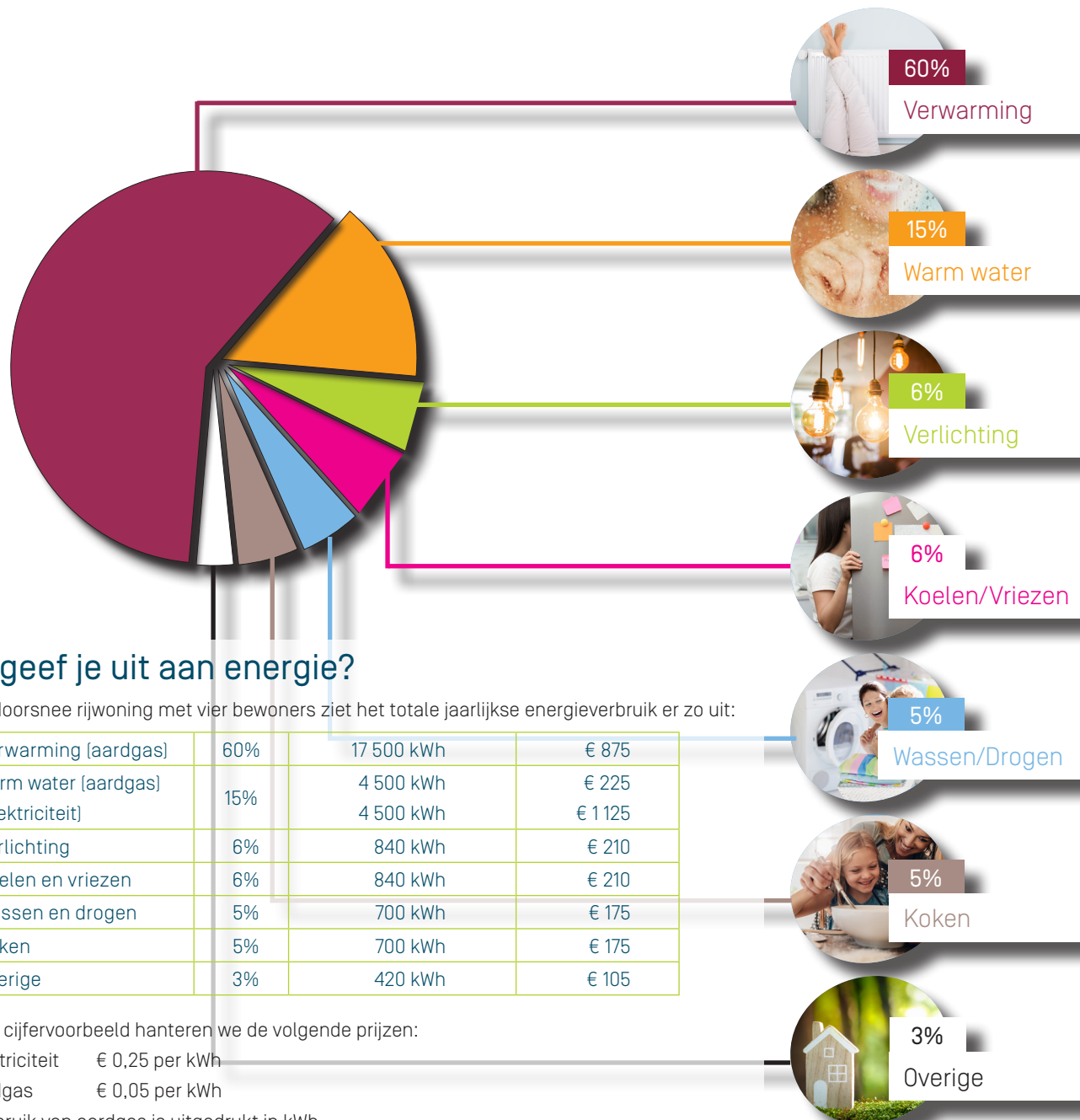
Eén zaak weten wij nu al zeker: je zult verbaasd staan! In zowat alle ruimtes, hoekjes en kantjes van de woning kun je immers energie besparen. Bovendien werk je mee aan een beter leefmilieu.

Neem dus even de tijd om deze tips te overlopen, en pas ze zoveel mogelijk toe.

Natuurlijk staat Fluvius altijd klaar om je verder te helpen. Op onze website vind je er alles over terug: www.fluvius.be.

Veel succes!

Wat geef je uit aan energie?

In een doorsnee rijwoning met vier bewoners ziet het totale jaarlijkse energieverbruik er zo uit:

Verwarming (aardgas)	60%	17 500 kWh	€ 875
warm water (aardgas)	15%	4 500 kWh	€ 225
(elektriciteit)		4 500 kWh	€ 1 125
Verlichting	6%	840 kWh	€ 210
Koelen en vriezen	6%	840 kWh	€ 210
Wassen en drogen	5%	700 kWh	€ 175
Koken	5%	700 kWh	€ 175
Overige	3%	420 kWh	€ 105

Voor dit cijfervoorbeeld hanteren we de volgende prijzen:

- elektriciteit € 0,25 per kWh
- aardgas € 0,05 per kWh

Het verbruik van aardgas is uitgedrukt in kWh.

Dit verbruik kan bij benadering worden omgerekend naar kubieke meter door te delen door elf.

Om nooit te vergeten

Sta je op het punt een nieuwe wasmachine, koelkast of diepvriezer te kopen?

Kies dan voor toestellen met minimum energielabel A. Ze verbruiken een pak minder! Je zit zeker juist met een koelkast of diepvriezer met een label A+++ . Die verbruiken nóg minder: het neusje van de zalm.

Huishoudtoestellen die minder verbruiken, herken je in de winkel aan hun energielabel. Dat is een letter van het alfabet op een gekleurde achtergrond.

De letter 'A' staat voor het laagste energieverbruik. Zo gaat het verder met 'B', 'C' en 'D'. Van goed naar minder goed: de toestellen met label 'D' verslinden de meeste energie.

Starttip 1

Stel jezelf of iemand in je gezin aan als 'chef energie'. Trakteer deze chef later op een cadeautje wanneer hij of zij de handen echt uit de mouwen steekt om spaartips toe te passen. Of wanneer vaststaat dat er echt is bespaard. Voor wat, hoort wat!

Starttip 2

Als je onze meetkaarten ontvangt of downloadt, kun je regelmatig je meterstanden voor elektriciteit en/of aardgas noteren. Hang de kaarten bij de teller(s). Door volhardend je meterstanden te noteren, zul je na verloop van tijd merken hoeveel je hebt bespaard.

En nu zonder veel moeite, stap voor stap zelf besparen

Als een energiescanner bij je thuis op bezoek komt, dan zal hij hierna telkens in de eerste kolom 'Dringend!' die maatregelen aankruisen die bij jou het meest aangewezen of echt dringend zijn om fors te kunnen besparen.

De verwarming:

is dé grote slokop! Zo'n 60% van je energieverbruik gaat naar deze uitgavenpost!

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Doe er een graadje af: 20°C is een zeer comfortabele binnentemperatuur. Kies overdag voor 20°C en 's nachts voor 16°C.	De thermostaat één graadje lager zetten, bespaart 7% brandstof. Maak het verschil tussen dag (20°C) en nacht (16°C) niet groter, want anders koelt de woning te sterk af en is veel meer energie nodig om opnieuw op te warmen.	60 euro per jaar.
	Zet een uur voor je gaat slapen de verwarming al op nachtstand.	Je zit even comfortabel en bespaart ongemerkt veel energie.	100 euro per jaar.
	Houd de radiatoren vrij: leg er niets op, dek ze niet af, zet er geen kasten of zetels vóór en reinig ze regelmatig met de stofzuiger.	Anders wordt de warmteafgifte belemmerd en is er dus energieverstopping.	50 euro per jaar.

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Isoleer de leidingen van je centrale verwarming in de ruimten die je niet verwarmt.	Breng de isolatie correct en goed sluitend aan, anders bespaar je minder.	6 euro per strekkende meter isolatie of 35 euro per jaar.
	Plaats een reflectiescherm of aluminiumfolie achter de radiatoren die tegen een niet geïsoleerde buitenmuur staan.	Zo wordt de warmte teruggestraald en verdwijnt ze niet door de muur.	10 euro per vierkante meter folie of 30 euro per jaar..
	Stel in de weinig gebruikte ruimtes een lage temperatuur in en zet de thermostaatkraan op *.	Je bespaart veel! Zorg er wel voor dat je woning vorstvrij blijft (± 6°C).	30 euro per jaar.
	Verlucht de ruimte(s) elke dag een kwartier met open raam terwijl je de verwarming uitzet.	Dat is veel beter dan een raam continu in kiepstand open te laten, waardoor veel warmte verloren gaat.	40 euro per jaar.
	Houd ramen en deuren tussen verschillende ruimten gesloten.	Simpel, maar doeltreffend.	50 euro per jaar.
	Regel in elke kamer de temperatuur apart met thermostaatkranen.	Dat bespaart uiteraard. In een woning heb je al snel 7 tot 8 thermostaatkranen. Opgelet: in de ruimte waar de kamerthermostaat staat, zijn er geen thermostaatkranen nodig.	5 euro per thermostaatkraan.
	Doe 's avonds de gordijnen dicht en/of laat de rolluiken zakken.	Al even simpel, en al even doeltreffend.	Jaarlijks 16 m ³ aardgas per m ² glasoppervlak of 60 euro per jaar
	Maak de kieren en spleten onder deuren of aan de rolluikkasten dicht.	Er zijn vele modellen tochtstrips te koop, die gemakkelijk aan te brengen zijn.	Je wint 10 euro per meter tochtstrip per jaar of 40 euro per jaar.

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Vermijd bijverwarming op elektriciteit.	Die extra vuurtjes zijn heel duur in verbruik!	160 euro per jaar.
	Kies voor een hoogefficiënte circulatiepomp met Energy+-label.	Die heeft een traploze elektronische regeling en draait enkel als het nodig is.	Meer dan 65 euro per jaar. Ze verbruikt gemiddeld 60% minder energie dan je oude circulatiepomp.
	<p>Heb je een nieuwe verwarmingsketel nodig? Kies voor een condensatieketel op aardgas!</p> <p>Beschermde klanten* komen in aanmerking voor een premie 'condensatieketel'.</p> <p>Meer info op pagina 18.</p>	Die recupereert warmte uit de verbrandingsgassen, waardoor hij een zeer hoog rendement heeft.	Met een condensatieketel bespaar je zowat 30% energie in vergelijking met een klassieke ketel. Dit kan oplopen tot zo'n 350 euro per jaar.

* Klanten die het sociaal tarief voor elektriciteit of aardgas genieten.

TIPS

- Laat je installateur de cv-regeling en -ketel op elkaar afstellen. Een goede temperatuurregeling betekent pure besparing én meer comfort.
- Laat de verwarmingsketel regelmatig onderhouden en bespaar 5%. Voor de aardgasketel is een tweejaarlijks onderhoud wettelijk verplicht.
- Programmeer de kamerthermostaat lager als je het huis uit bent.
- Profiteer in de winter van gratis zonnewarmte. Laat de zon ongehinderd naar binnen schijnen.
- Een ideale temperatuurregeling in de woning ziet er zo uit:

Kamer per kamer de juiste temperatuur		Aanbevolen stand thermostaatkraan
Leefruimte, keuken, studeerkamer, ...	20°C	3
Badkamer, douche	22-24°C	3 / 3,5 / 4
Slaapkamers	16-18°C	2 / 2,5
Gang, trap, wc, ...	16°C	2
Ruimten die je vorstvrij wilt houden	5°C	*

Warm water:

een gezin van 3 tot 4 personen verbruikt 90 liter warm water per dag, of 15% van het energieverbruik

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Neem een douche in plaats van een bad!	Voor 1 bad heb je 13 emmers water van 10 liter nodig, voor een douche slechts 5 emmers!	60 euro per jaar.
	Plaats een spaardouchekop op je douche.	Je voelt het verschil niet, maar je verbruikt wel 40% minder water en energie in vergelijking met een klassieke douchekop.	30 euro per jaar.
	Laat geen water lopen tijdens het poetsen van je tanden of je scheerbeurt.	Het is pure verspilling van koud of warm water!	30 euro per jaar.
	Kun je de temperatuur van je warmwaterboiler regelen? Stel hem dan in op 65 graden, niet méér, niet minder.	Dat is hoog genoeg om de bacteriën te doden en laag genoeg om kalkafzetting te voorkomen.	15 euro per jaar.
	Heb je een elektrische keukenboiler? Plaats er dan een timer op!	Laat hem 's nachts gewoon uit: je hebt dan geen warm water nodig.	13 euro per jaar.
	Gebruik bij voorkeur een boiler op aardgas.	Die verbruikt meer dan de helft minder dan een boiler op elektriciteit.	
	Kies een doorstroomtoestel op aardgas of 'geiser' in plaats van een voorraadboiler.	Dat is energiezuiniger omdat het water enkel wordt opgewarmd wanneer je de warmwaterkraan opent.	20 euro per jaar.

Verlichting:

maak je energiefactuur nog lichter,
want verlichting is goed voor 6% van je
energieverbruik!

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Gebruik zoveel mogelijk ledlampen.	Ledlampen gaan 9x langer mee dan gloeilampen en 5x langer mee dan halogeenlampen. Ze verbruiken 6x minder dan gloeilampen en 5x minder dan halogeenlampen. Ledlampen zijn duurder bij aankoop, maar op korte tijd verdien je je geld terug.	Vervang je vijf gloeilampen (60 W) door vijf ledlampen van 7 W en je bespaart ongeveer 50 euro per jaar (spaarlampen zijn ook energiezuinig, maar ledlampen zijn nog interessanter).
	Vermijd het gebruik van halogeenlampen in staan- of bureaulampen of spots.	Ze verbruiken een pak meer energie dan ledlampen, want veel van hun energie gaat verloren in de vorm van warmte.	9 euro per lamp per jaar.
	Profiteer van de zon en maak zoveel mogelijk gebruik van het daglicht.	Het is gratis en aangenaam, en je hoeft geen kunstlicht te gebruiken.	26 euro per jaar.
	Doe elke keer het licht uit als je de kamer verlaat.	In tegenstelling tot wat wordt gezegd: aan- en uitschakelen kost geen extra energie, ook niet van spaar- of buislampen!	26 euro per jaar.
	Schilder of behang de kamers in lichte kleuren.	Die weerkaatsen 60 tot 90% van het licht. Bij donkere kleuren heb je 's avonds al sneller kunstlicht nodig.	13 euro per jaar.
	Gebruik rechtstreekse verlichting (bv. plafonds, gordijnbakken, ...)	Zo heb je minder lampen nodig.	52 euro per jaar.

Koelen en vriezen:

al gauw goed voor 6% van je energieverbruik!

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Plaats de koelkast en/of diepvriezer op koele plaatsen.	Dus niet naast de verwarming of het fornuis of in een zonnige kamer!	Je bespaart 40 euro per jaar als je de diepvriezer plaatst in een omgeving van 15°C in plaats van 20°C!
	Plaats de koelkast of diepvrieskast minstens tien centimeter van de muur.	Zo kan de afgevoerde warmte makkelijker weg en verbruikt het toestel minder.	Je bespaart 15 euro per jaar.
	Ga je twee weken of langer weg? Schakel dan je koelkast uit.	Zet de deur ervan op een kier, zodat ze kan verluchten.	
	Zorg dat de toestellen goed sluiten: zet bijvoorbeeld niet te veel gewicht in de deur.	Toestellen waaruit lucht ontsnapt verbruiken meer. Steek een papiertje tussen de deur en trek het terug: als je weerstand voelt is de rubberen dichting nog OK.	
	Zet geen warme gerechten in de koelkast.	Door ze eerst te laten afkoelen moet de koelkast minder koelen.	
	De beste diepvriezer is een horizontale kist, en is niet te groot of te klein voor je gezin.	Diepvrieskisten verbruiken 15% minder energie dan diepvrieskasten.	Winst per jaar: 10 euro tegenover een kastmodel.

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Ontdooi de diepvriezer één keer per jaar.	Een ijslaagje van 2 millimeter zorgt voor 10% meerverbruik!	Zo steek je jaarlijks 15 euro op zak.
	Ontstof minstens één keer per jaar het buisjesrooster aan de achterkant van je koelkast of diepvrieskast.	Een stoflaag zorgt voor meerverbruik!	Ontstoffen bespaart 15 euro per jaar!
	Koop voortaan enkel nog koeltoestellen met een A-label, best A+, A++ of A+++. Of koop een No-frost, dan hoef je niet te ontdooien.	Die verbruiken spectaculair minder energie.	Je bespaart 84 euro per jaar tegenover een toestel met D-label.

Wassen, drogen, strijken, afwassen: samen toch 5% van je energieverbruik!

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Gebruik altijd de spaartoetsen op je wasmachine, linnendroger of vaatwasser.	Die zetten automatisch een energiesparend programma in werking.	Je bespaart 10% op het verbruik van het toestel.
	Was de katoenwas op 30°C (verfrissen) of 40° C (vuil) en de minder vuile witte was op 60°C. Warmer is echt niet nodig.	Warmer is echt niet nodig. Moderne wasmiddelen werken ook goed bij 40°C.	52 euro per jaar als je wast op 40°C in plaats van op 90°C.
	Steek je wastrommel goed vol, maar zorg ervoor dat je hand nog boven het wasgoed kan.	Een volle wastrommel bespaart energie en water.	Jaarlijks 13 euro.
	Laat je was uitzwieren op een zo hoog mogelijk toerental.	Zo komt de was er droger uit en bespaar je energie in de linnendroger.	Zo'n 13 euro per jaar als een linnendroger 15 minuten minder werkt.
	Droog je was zoveel mogelijk buiten aan de waslijn of op een wasrek.	Binnen drogen kost extra energie om te verwarmen of de linnendroger moet meer werken.	Goed voor 65 euro per jaar als je één keer op twee de waslijn of het wasrek buiten gebruikt.
	Kies een linnendroger met A+++-label en/of met warmtepomptechniek.	Die kost iets meer, maar verbruikt veel minder dan een klassieke linnendroger.	Besparing van zo'n 300 kWh of 78 euro per jaar.
	Als je een warme ruimte hebt: zet de linnendroger daar.	Zo kan hij de aanwezige warme lucht gebruiken, en bespaart hij energie.	
	Reinig regelmatig de pluizenfilter van de linnendroger.	Met een volle filter heeft de linnendroger meer tijd nodig en verbruikt dus meer.	26 euro per jaar.

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Zet het strijkijzer uit als je even weggaat.	Het is echt niet veilig om het in stand-by te laten.	Je steekt 7 euro per jaar op zak.
	Gebruik een reflecterende strijkplankhoes.	Het kaatst de warmte terug, dus je strijkt vlugger.	
	Gebruik zoveel mogelijk de ecostand van je vaatwasser: dit programma is niet zo snel, maar wel zuiniger.	Die is meestal voldoende voor een niet al te vuile vaat.	
	Vul de vaatwasser volledig voor je afwast en gebruik de optie 'halve capaciteit' niet.	Eén grote afwas is beter dan meerdere kleine. Met 'halve capaciteit'-wasbeurt verbruik je in verhouding meer water en stroom.	
	Je hoeft de vaat niet voor te spoelen in de vaatwasser.	Voorspoelen kost energie en is niet nodig; veeg etensresten gewoon eerst even weg.	

In de keuken:

naar koken gaat al snel zo'n 5% van je energieverbruik!

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Kook zoveel mogelijk met een deksel.	Vloeistoffen bereiken sneller het kookpunt.	Je bespaart al snel zo'n 15 euro per jaar als je de kookplaat 12 minuten per dag minder laat warmen.
	Gebruik kookpannen met een dikke en vlakke bodem en zorg ervoor dat pot en kookplaat juist op elkaar passen.	Een dikke bodem geleidt de warmte beter. Door de gelijke grootte gaat geen energie verloren en gaat de kookplaat ook langer mee!	
	Zet elektrische kookplaten, oven en microgolfoven af, nog vóór het einde van de bereidingstijd.	Zo gebruik je gratis de restwarmte.	Je verbruikt 10% minder energie.
	Kleine hoeveelheden melk, water of soep warm je het best op in een microgolfoven.	Voor grotere hoeveelheden is het fornuis dan weer beter.	
	Een kleine portie aardappelen maak je klaar in de microgolfoven.	Je bereidt ze driemaal in de microgolfoven aan dezelfde kostprijs tegenover één keer op het fornuis.	12 euro per jaar.
	Kook met weinig water, dat is zuinig en gezond. Wokken of stomen verbruikt nog minder!	Groenten en aardappelen moeten maar voor één derde onder water staan!	15 euro per jaar.

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Koffie over? Laat hem niet op de warme koffiezetmachine staan, maar giet hem in de thermoskan.	Zo moet de koffiezetmachine niet onnodig lang warmen.	Tot 20 euro per jaar.
	Laat de dampkap niet langer werken dan nodig.	Zo bespaar je stroom en gaat er minder warmte naar buiten.	Besparing: 15 euro per jaar als de dampkap een half uur per dag minder draait.
	Kook bij voorkeur met aardgas of op inductiekookplaten.	Dat is het goedkoopst in verbruik. Keramische platen en klassiek elektrisch koken zijn het duurst in verbruik.	
	Beperk het gebruik van de 'boostfunctie' op een inductiekookplaat.	Een hoog vermogen (4 600 W) vraagt meer stroom.	
	Kies voor een gasoven met warmeluchtfunctie.	Hij is snel op temperatuur en verspreidt de warmte prima.	20 euro per jaar.
	Heb je een aparte oven, kies dan een standaard microgolfoven.	Een combinatietoestel met oven en microgolffunctie in één, verbruikt meer.	

Overige apparaten:

weg met het sluipverbruik!

Door toestellen in stand-by te laten, verbruiken ze onnodig stroom!

Dringend!	Wat en hoe	Uitleg	Je winst!
	Laat toestellen met afstandsbediening, zoals tv, video, dvd-speler, hifi, ... niet op stand-by staan, maar schakel ze volledig uit. Doe dat via de aan- en uitknop op het toestel of via een stopcontact met een schakelaar.	De kleine waaklichtjes, klokjes, stand-by-oogjes enz. die dag en nacht blijven gloeien of knipperen, gebruiken veel stroom. Dat 'sluipverbruik' tikt onnodig aan op je elektriciteitsfactuur.	Zonder sluipverbruik bespaar je 40 tot 50 euro per jaar!
	Trek de transformator van je gsm, tandenborstel, gameboy, printer, modem, scanner, babyfoon, kruimeldief, halogeenlamp of andere toestellen uit het stopcontact als ze niet in gebruik zijn.	Ook zonder ze te gebruiken verbruiken ze stroom, ook al zijn ze volledig opgeladen.	Door dat te vermijden bespaar je 33 euro per jaar!
	Ook in het algemeen: schakel toestellen zoveel mogelijk uit als je ze niet gebruikt (computer en computerscherm, printer, modem, scanner, ...)	Anders staan ze onnodig 'in wacht' en verbruiken ze nutteloos stroom.	
	Plaats een schakelaar tussen stopcontact en dimmer, of trek de stekker uit.	Heel wat dimmers blijven energie verbruiken ook als de lamp niet brandt.	Je bespaart 13 euro per jaar.
	Gebruik de tv niet als achtergrondmuziek!	De radio verbruikt veel minder, en je tv zal langer meegaan.	Winst: een goeie 20 euro per jaar!

Premies voor energiezuinig wonen

Minder energie gebruiken is goed voor je budget én voor het milieu !

Fluvius geeft verschillende premies om energiebesparing in je woning te bevorderen.

Wil je meer info, surf dan naar www.fluvius.be/premies

Zo vraag je een premie bij Fluvius aan :

Waar?

Verstuur je premieaanvraag bij voorkeur via onze website www.fluvius.be/premies met ingescande factuur en attest. Zo kunnen we je premie sneller uitbetalen. Maar als je niet over een internetaansluiting beschikt, kun je de formulieren ook aanvragen via ons algemeen nummer 078 35 35 34 of afhalen in één van onze klantenkantoren.

Hoe?

Heel eenvoudig: je vult de premieaanvraag in, je voegt er een kopie van je aankoopfactuur of -bewijs bij en stuurt alles op naar het opgegeven adres. Als je aan alle voorwaarden voldoet, dan word je op de hoogte gebracht dat je de premie via overschrijving op je bankrekening zult ontvangen.

Naast de premies van Fluvius zijn er ook nog andere premies voor energiesparende uitgaven.

Het Vlaams Gewest, de provincie en de gemeenten steunen het rationeel energiegebruik, renovatie of verbetering.

Meer info over premies voor rationeel energiegebruik vind je terug op www.premiezoeker.be en www.energiesparen.be.

Meterstanden

- Geef je meterstanden door
- Geef je groenemeterstand door
- Afspraak maken voor je meteropname
- Alles over je meters en meterstanden
- Alles over de digitale meter

Premies

- Een premie online aanvragen
- Inschrijven voor de burenpremie
- Alles over premies

Hinder en problemen

- Actuele stroomonderbrekingen
- Overzicht van openbare werken.
- Meld kapotte straatlamp
- Geen stroom! Wat nu? Volg het stappenplan
- Alles over storingen en werken

Hoe
kun je ons
bereiken?

Alle info via **Fluvius.be**

Dringende meldingen [7/7 - 24/24]

- **Gasgeur?** **0800 65 0 65**
Prioritair - gratis nummer
- **Onderbreking of defect?** **078 35 35 00**
Zonaal tarief
- **Mensen met een spraak- en/of gehoorstoornis** **8635**
kunnen een gasgeur, onderbreking of defect melden
via sms-codebericht - meer info op fluvius.be/contact

Geen antwoord op onze site?

Bellen kan op 078 35 35 34
Werkdagen 8 - 20 uur - zaterdag 9 - 13 uur [zonaal tarief]

Complexe vraag of discreet overleg?

Alle adressen en openingsuren van onze klantenkantoren
vind je op fluvius.be/klantenkantoren

fluvius.